

Dagsorden

Projekt navn Køge Kommune. Indsatsplan til grundvandsbeskyttelse

Projekt nummer 1311900029

Dokument ID Referat af møde i Køge kommunes grundvandsråd

Møde Grundvandsrådet

Emne Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse

Sted Køge Kommune

Mødedato 06-05-2019

Deltagere

Niels Rolsov	Formand, politiker
Torben Haack	Politiker
Jan Jensen,	Køge Vandråd og Danske Vandværker
Henrik Nielsen	HOFOR
Rie Refslund,	KLAR forsyning
Hans Henning Andersen	Landboforeningen Vkst
Henrik Petersen	Danmarks Naturfredningsforening
Søren Boas	Dansk Skovforening
Bjarne Svendsen	Køge Kommune
Tine Spuur Stivang	Køge Kommune
Carsten Christiansen	Orbicon

Fraværende

Søren Rasmussen	Skovbo Vandsamarbejde
Charlotte Breinholt	Dansk Industri
Wisti Wistisen	Dansk Brøndejerforening
Nanette Christiansen	Region Sjælland
Richard Sonnichsen	Danmarks Naturfredningsforening

Referent Carsten Christiansen/Tine Spuur Stivang

Udgivet 10-05-2019

Version 1

Udsendt til Medlemmer af Køge kommunes grundvandsråd

Dagsorden

1. Velkomst

ved formand Niels Rolsov (Ø)

2. Status

ved Køge Kommune

Grundvandsrådet var sidst samlet d. 14. november 2017, hvor Rambøll præsenterede de foreløbige resultater fra grundvandskortlægningen.

Kommunen giver en kort status for hvad der er sket på grundvandsområdet siden sidst.

3. Plan for indsatsplanarbejdet

ved Køge Kommune/Orbicon

Køge Kommune har indgået aftale med Orbicon til udarbejdelse af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for hele Køge Kommune.

Tidsplanen og hovedpunkter i planen vil blive præsenteret, bl.a. hvornår Grundvandsrådet inddrages.

4. Mål for grundvandsbeskyttelsen

ved Orbicon

- Miljømål
- Ambitionsniveau

Der afholdes indledende møde med alle vandforsyninger/vandværker i kommunen omkring deres input til Miljømål og ambitionsniveau. Møderne er afholdt inden nærværende møde i Grundvandsrådet. Orbicon vil præsentere miljømål og ambitionsniveau samt hvad vi fik med fra de indledende møder med vandværkerne.

Diskussion omkring miljømål og ambitionsniveau for grundvandsbeskyttelse. Hvad er rådets input til hvilke rammer der skal arbejdes indenfor?

5. Indledende vurdering af indsatsbehov

ved Orbicon

- BNBO
- NFI/indsatsområder
- Grundvandsdannende områder

Orbicon præsenterer de indledende overvejelser og vurdering af indsatsbehov. Hvad er rådets input til de indledende vurderinger af indsatsbehov?

6. Videre proces

ved Orbicon/Køge Kommune

- Miljømål og ambitionsniveau forelægges Klima- og Planudvalget
- Individuelle møder med vandværker og lodsejere sommer/efterår 2019
- Næste møde i Grundvandsrådet forventes i efteråret 2019

7. Evt.

Referat

Ad. 1

Formand for grundvandsrådet Niels Rolskov bød velkommen og satte rammen for mødet.

Ad 2.

Køge Kommune redegjorde kort for det igangsatte indsatsplanarbejde og motivationen for at udbyde opgaven til en rådgiver.

Ad 3.

Orbicon fremlagde den overordnede tidsplan for arbejdet hen mod en forventet politisk vedtagelse af indsatsplanen mod slutningen af 2020.

Orbicon fremlagde endvidere den foreløbige status for arbejdet med afholdelse af møder med alle vandværker. Der er afholdt separate møder med HOFOR og KLAR Forsyning samt et fælles møde med de almene vandværker i kommunen. Den overordnede tilbagemelding fra vandværkerne blev sammenfattet til følgende fokuspunkter:

- Beskyttelse af grundvandsdannende oplande
- Boringstilstand som indsats
- Som udgangspunkt må der ikke nedsive miljøfremmede stoffer ned til grundvandet
- Indsatsplanen skal 'sikre' finansieringen af indsatser
- Konkrete indsatser med klar snitflade mellem kommune og forsyning
- Bekymring blandt de mindre vandværker i forhold til finansieringsmulighederne og lodsejerforhandlinger
- BNBO på markblok niveau

Ad 4.

Orbicon fremlagde baggrunden for opstillingen af miljømål i indsatsplanen med baggrund i vejledningen om indsatsplanlægning. Miljømålet skal forelægges Miljø- og Planudvalg så det kan godkendes politisk.

Vejledningen anbefaler, at kommunalbestyrelsen definerer beskyttelsesindsatsen som miljømål i indsatsplanen.

Samtidig vil opstillingen af miljømål for indsatsplanen tilgodese de planrammer, der er defineret i kommuneplanen, at:

- Sikre grundvandsressourcen udnyttes på en bæredygtig måde (indvindingstilladelser)
- Sikre at vandforsyningen som udgangspunkt baseres på uforurenet grundvand (Indsatsplan)
- Sikre at grundvandsbeskyttelsen sker ved kilden frem for rensning og fortynding (Indsatsplan)
- Sikre at vandværkerne er nødforbundet med hinanden mht. Forsyningssikkerheden (vandforsyningsplan)
- Sikre et højt ambitionsniveau for grundvandsbeskyttelsen gennem bl.a. indsatsplaner til sikring af den fremtidige drikkevandsforsyning (Indsatsplan)
- Sikre den fremtidige drikkevandsproduktion både til kommunens eget forbrug og til den store eksport af drikkevand ud af kommunen, primært til København (Indsatsplan)

Miljømålene i indsatsplanen har 2 formål, dels:

- at sikre, at drikkevandsressourcen har en tilfredsstillende kvalitet og mængde, så grundvandsressourcen fortsat kan anvendes til drikkevandsindvinding
- at sikre vandforsyningsselskabernes mulighed for at få udgifter til grundvandsbeskyttelse indregnet som tillæg til den økonomiske ramme for vandforsyningsselskaber omfattet af vandsektorloven

Følgende forslag til miljømål i indsatsplanen blev drøftet:

Køge kommunes mål med indsatsplanen er at sikre et højt ambitionsniveau for grundvandsbeskyttelsen, som tager udgangspunkt i, at vandforsyningen baseres på uforurenet grundvand frem for rensning og fortynding.

Målet med indsatsplanen er endvidere at skabe et godt grundlag for at grundvandsbeskyttelsen så vidt muligt baseres på individuelle, frivillige aftaler mellem vandværker, lodsejere og andre interessenter.

Kan der ikke opnås frivillige aftaler vil Køge Kommune være indstillet på at benytte muligheden for at give påbud.

Der var bred enighed om ordlyden af de første to afsnit der beskriver indsatsplanens formål i forhold til sikring af den fremtidige drikkevandsressource samt i forhold til indgåelse af frivillige aftaler.

Der var endvidere bred enighed om, at ordlyden omkring påbudsmuligheden kunne komme til at virke som en potentiel trussel mod den enkelte lodsejer og at den som udgangspunkt ikke burde være en del af miljømålet. Derfor blev det foreslået, at denne sætning tages ud af miljømålet og i stedet bliver skrevet ind i selve indsatsplanen som en mulighed kommunen har hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale i mindelighed eller kan tilbyde, hvis en lodsejer udtrykker ønske herom.

Her blev der også talt om jordfordeling, som et muligt redskab.

Landbrug pointerede at der ikke er "råd" til at afstå jord, men ved bytte af jord, så andet jord forsat kan dyrkes, vil man kunne komme længere. Vandforsyningen påpegede at der er behov for påbud for de skattemæssige fordele. Støtter op om jordfordeling, har haft gode eksempler med dette i Greve kommune. Orbicon påpegede at der er andre muligheder for at benytte områder, som skal beskyttes. Der må bare ikke bruges sprøjtemidler. Naturområde til jagt, afgræsning, skov. DN påpegede solcelle "marker". Hofor pointerede at der er behov for varige aftaler, nytter ikke med 5 årige aftaler, da grundvandet ofte er 30-70 år gammelt.

Som et sidespor til diskussionen om grundvandsbeskyttelse, var der flere af rådets medlemmer, som udtrykte frustration over at fortidens syndere ikke blev håndteret pga. regionens manglende ressourcer. Der var diskussion omkring kendte forureninger, som udgør en trussel for en given indvinding ikke bliver prioriteret. Regionen kunne desværre ikke deltage i mødet. Kommunen/Orbicon forklarede at regionen har udarbejdet og er i gang med at udarbejde handleplaner flere steder i Køge Kommune. Og at regionen laver prioriteringer indenfor det budget de har til rådighed.

Ad 5.

Orbicon redegjorde for de udpegede nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) samt indsatsområder (IO) som resultat af grundvandskortlægningen. Herudover redegjorde Orbicon for den modelberegne grundvandsdannelse og kommunens ønske om at inddrage grundvandsdannelsen i indsatsplanen som særlige risikoområder.

Orbicon redegjorde endvidere for den indledende vurdering af indsatsbehov ved en gennemgang af alle boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) i kommunen. Der er benyttet en model for gennemgangen af BNBO som læner sig op ad udkastet til Miljøstyrelsens vejledning om BNBO. Kriterierne i vurderingsmodellen for udvælgelse af BNBO til pesticidindsats er:

- Alle BNBO i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI)
- Alle BNBO udenfor NFI med pesticidfund i boringen
- Alle BNBO udenfor NFI med fund af miljøfremmede stoffer i boringen

Herudover vurderes de resterende BNBO fx i by- og naturområder samt fx i områder med høj grundvandsdannelse i forhold til behovet for en generel indsats.

Efter spørgsmål fra rådet understregede Orbicon, at den indledende vurdering af indsatsbehovet overfor pesticider indenfor BNBO kun er del af den samlede indsatsplan, og at BNBO også bliver inddraget i indsatsplanen i forhold til andre problemstillinger end pesticider.

Der blev gjort opmærksom på at der skal være sat ressourcer af til at følge op på om indgåede aftaler bliver overholdt.

Der blev forslået skiltning i de følsomme områder ligesom i Sverige, Tyskland og enkelte kommuner i Danmark.

Det blev diskuteret vandsamarbejde for alle kommunens vandforsyninger, med eksempler fra Als og Århus. Her mente vandforsyningerne, at et tvunget samarbejde var en dårlig vej at gå. Samtidig blev der talt om at der ved påbud om samarbejde kunne frigøres noget økonomi.

Ad 6.

Køge Kommune/Orbicon opsummerede den videre proces.

Miljømål og ambitionsniveau fremlægges Klima- og Planudvalget på udvalgets møde i juni. Dermed opnås en afklaring fra starten af arbejdet med indsatsplanen, hvilket ambitionsniveau der er politisk vilje til. På baggrund af afstemningen arbejdes der videres med de konkrete indsatser for hvert vandværk og øvrige interessenter.

I tidsplanen er der lagt op til at grundvandsrådet mødes igen i efteråret 2019, når der er afholdt individuelle møder med vandværkerne, hvor der skal snakkes om konkrete indsatser.

Der kom forslag fra rådet om møde med regionen inden det planlagte møde i efterår 2019. Kommunen mente ikke at regionen kan fortælle mere, end der laves handleplaner for områder og at de prioriteres efter deres begrænsede budget. Kommunen lovede at drøfte sagen med regionen. Regionen har måske en procedure eller yderligere kommentarer, som kan fremsendes med referatet fra mødet. Hvis der er materiale til et egentligt møde vil kommunen tage aktion på dette.

Efterfølgende har kommunen været i dialog med regionen og regionen vil meget gerne forklare deres arbejde. Derfor arrangerer kommunen et møde i grundvandsrådet d. 19. juni 2019, med regionens arbejde på dagsordenen.

Ad 7.

Ingen punkter til eventuelt.